

БЕЗПЕЧНА ГНУЧКІСТЬ – ЗАПОРУКА СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ФІРМИ

к.е.н., доц. **Брюханов М.В., Іскаков А.А.**
Сумський державний університет

В останні роки набула поширення концепція безпечної гнучкості. В англійській мові поєднання слів гнучкість (flexibility) та безпека (security) народило неологізм – flexicurity – слова яке не має прямого перекладу. За визначенням Тона Вільтагена безпечна гнучкість – це стратегія яка намагається за допомогою синхронних та добре обміркованих дій покращити гнучкість ринку праці, організацію праці, трудові відносини і одночасно покращити права робітників та соціальне забезпечення населення особливо слабо захищених груп на ринку праці та за його межами.

Відповідно до концепції безпечної гнучкості розрізняють: кількісну зовнішню (легкість найму та звільнення працівників) та внутрішню (свободу менеджерів у зміні робочого часу персоналу) гнучкість, гнучкість заробітної плати (відсутність обмежень у зміні заробітної плати відповідно до індивідуальних досягнень робітника), екстерналізації – вільність менеджерів у наймі робітників без їх працевлаштування на основі комерційних контрактів. Виділяють також наступні типи безпеки: 1) захищеність працівника відносно звільнення і суттєвих змін умов праці; 2) безпека зайнятості – доступність еквівалентних вакансій (постійна освіта персоналу, інфраструктура для забезпечення переходу з одного місця роботи на інше, що задовольняє робітника); 3) захищеність доходу у разі звільнення працівника (страхування здоров'я та зайнятості працівника, пенсії, грошова допомога матерям у декретній відпустці); 4) комбінаційна безпека – сумірність праці робітника з позаробочою діяльністю (сімейний баланс роботи, скоріший вихід на пенсію).

Безпечна гнучкість базується на *трьох основних компонентах*. Першою компонентою є відносно вільний доступ до трудовлаштування, звільнення з роботи, фіксованої зарплатні; друга компонента – система забезпечення економічної безпеки в разі безробіття індивіда, третя – активна політика щодо регулювання ринку праці яка допомагає безробітним, що не мають змоги знайти роботу одразу після звільнення.

Відмітимо, що на сьогоднішній день немає чітко визначеного кількісного показника за допомогою якого можна було б визначити безпечну гнучкість на мікроекономічному або макроекономічному рівні. Існують лише підходи які відрізняються навіть за своєю суттю. Так деякі автори стверджують, що у Данії найбільш безпечно гнучкий ринок, спираючись на офіційні дані захисту прав робітників (Євростат), задоволення умовами праці (дані Європейського Фонду з покращення виробничих та життєвих умов) та похідні показники.